

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-04-21

Diarienummer:
SCN-2023-00267

Handläggare:
Magnus Tibbing, Magnus Bergmark

Delårsbokslut och helårsprognos per mars 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** godkänna ekonomiskt delårsbokslut per mars, inklusive helårsprognos enligt föreliggande förslag,
2. **att** godkänna nämndens uppföljning av verksamhetsplan per mars 2023,
3. **att** till kommunstyrelsen överlämna bokslutshandlingar per mars samt nämndens uppföljning av verksamhetsplan per mars.

Ärendet

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har ålagt nämnden att två gånger per år redovisa arbetet med nämndens verksamhetsplan. Syftet är att säkerställa tillräckliga underlag för fortsatt planering och uppföljning, samt att tillgodose lagkravet om kommunal redovisning (1997:617). Ärendet behandlar nämndens ekonomiska delårsbokslut per mars, inklusive helårsprognos samt uppföljning av verksamhetsdelarna i nämndens verksamhetsplan 2023.

Beredning

Samtliga avdelningar har deltagit i uppföljningen av verksamhetsplanen per mars och uppföljningen har sammanställts av förvaltningens strategiska enhet. Det ekonomiska bokslutet per mars och helårsprognosen har tagits fram i samarbete mellan kommunledningskontorets ekonomistab och avdelningarna inom socialförvaltningen.

Föredragning

Uppföljningen av verksamhetsplanen visar att samtliga uppdrag är påbörjade och löper enligt. För en sammanställning av uppdragen, se **bilaga 1**.

Nämnden har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor för perioden. I resultatet saknas statliga intäkter och ersättningar på ungefär 2 miljoner kronor, som kommer att erhållas kommande månader.

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor. Verksamheten har hanterat flera klienter än budgeterat, flertalet klienter har ett stort behov av stöd, därav höga insatskostnader för missbrukarvården. Verksamheten har en negativ avvikelse på insatskostnad på 5 miljoner kronor, men en positiv avvikelse på personal och övriga kostnader.

Barn och ungdomsvården inklusive Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning, har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Det är ett fortsatt högt inflöde av ärenden, och insatskostnaden har en negativ avvikelse jämfört med budget på 3 miljoner kronor. Personal och övriga kostnader har en positiv avvikelse jämfört mer budget.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 2,0 miljoner kronor. Högre nivå på utbetalda ersättningar ifrån Migrationsverket har genererat positivt resultat.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 21 april 2023
- Bilaga 1, Uppföljning av verksamhetsplan per mars 2023
- Bilaga 2, Bokslut per mars 2023
- Bilaga 3, Nyckeltal 2023

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Socialförvaltningen

Datum:
2023-04-21Diarienummer:
SCN-2023-00267Handläggare:
Magnus Tibbing

Bilaga 1 - Uppföljning av verksamhetsplan per mars 2023

Uppföljningen av verksamhetsplanen avser perioden januari – mars 2023. Uppföljningen speglar verksamhetsplanens struktur och uppdragen sammanställs under respektive fokusmål tillsammans med en kort beskrivning av arbetet. I de fall socialnämndens arbete löper enligt mål och uppsatta tidsramar görs ingen utförlig analys, medan redovisningen av avvikelser ges större utrymme.

Fokusmål 1

Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag	Status	Kommentar
1. Frigöra tid och resurser till i kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Förvaltningen arbetar i flera spår med processutveckling i syfte att ge rätt stöd på rätt nivå, men också att förenkla processer så att mindre administrativt stöd behövs. På så sätt får verksamheten bättre verktyg och mer utrymme för att utföra sitt kärnuppdrag. Förvaltningen har genomfört en workshop tillsammans med alla chefer för att identifiera olika utvecklingsområden.
3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Socialnämnden har pågående åtgärder som syftar att vidareutveckla säker digital kommunikation och lagring, bland annat att vidare implementera och utveckla e-tjänster till verksamhetssystemet/journalsystemet LifeCare. Socialnämnden har under våren även inrättat ett digitaliseringsteam för att kunna ta ytterligare kliv framåt inom området.
4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Avdelning Barn och ungdom myndighet införde en kompetens- och befogenhetstrappa under 2022 inom delar av avdelningen. Tillsammans med andra åtgärder arbetar avdelningen för att säkra en god arbetsmiljö och en stärkt kompetensförsörjning, och att minska behovet av inhyrd personal. Avdelning Vuxen planerar att implementera en motsvarande kompetens- och befogenhetstrappa under 2023 inom vissa delar av avdelningen.

8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden samverkar med Region Uppsala såväl som andra nämnder med åtgärder mot en effektiv och nära vård. Som ett exempel planeras en översyn av familjecentraler inom kommunen, och eventuellt behov av att utöka verksamheten.
Nämndmål - Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor för perioden. I resultatet saknas statliga intäkter och ersättningar på ungefär 2 miljoner kronor, som kommer att erhållas kommande månader. Helårsprognosen visar på en budget i balans.

Fokusmål 2

Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag	Status	Kommentar
10: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden planerar för att genomföra ett branschråd inom området behandlingsfamilj under året. Dialog pågår även med upphandlingsenheten inom kommunledningskontoret avseende ett branschråd inom området vård och omsorg.
12: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden	Påbörjad	Socialnämnden samverkar med andra organisationer i grunduppdraget inom både offentlig- och kommersiell sektor. Nämnden bedriver också verksamhet som helt eller delvis finansieras av externa medel, exempelvis projektet Bostad först.

Fokusmål 3

Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag	Status	Kommentar
15: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden implementerar sin handlingsplan för miljö- och klimatarbete. Som ett led i att minska elkonsumtionen uppmanas förvaltningens medarbetare att vara sparsamma med elkonsumtionen i sitt arbete.

Fokusmål 4

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag	Status	Kommentar
20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden arbetar med att förstärka hedersresursteamet som ett led i att möta en växande målgrupp med komplex problematik. Andra åtgärder som vidtas är att utveckla det operativa uppsökande- och informationsarbetet och att förstärka samverkan med andra aktörer inom området, exempelvis Polismyndigheten, andra kommuner i länen, skolor samt Region Uppsala.
22: Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Bland de åtgärder som nämnden arbetar med, och som kan sägas ha direkt påverkan i uppdraget, kan nämnas projektet Bostad först, uppsökande team mot hemlöshet, arbetet med att korta boendekedjor samt avhopparprojektet GVI (Group Violence Intervention). I nämndens grunduppdrag ingår att stötta personer i utsatta situationer, vilket motverkar utanförskap och segregation. Exempel på sådant arbete är det vräkningsförebyggande arbetet och socialarbetares med placering i grund- och gymnasieskolan, men också att socialtjänsten har särskilt hög närvaro i de områden som har högre social oro.
23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden ser ett behov av att öka förståelsen och tilliten för socialtjänstens arbete hos vissa målgrupper. För att bättre nå ut utvecklas arbetet med samhällsvägledare, kulturtolkar och att säkra att socialtjänsten uppdrag så tydligt som möjligt kommuniceras till Uppsalas invånare.
24: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Att motverka psykisk ohälsa och möta de drabbade är en del av nämndens kärnuppdrag. Att socialtjänsten har närvaro på rätt platser bedöms vara en nyckel i att förebygga och att gå in med tidiga insatser. För att ge rätt stöd till målgrupper med psykisk ohälsa arbetar nämnden med att förfina metoder, utbilda handläggare, och ytterligare stärka samverkan med regionen. Nämnden arbetar aktivt med att implementera SPIS. SPIS används när ordinarie samverkan inte fungerat och förvaltningar/verksamheter (AMF, SCF, UBF, VOF) har individärenden som behöver lösas gemensamt. Då fungerar SPIS som en strukturerad metod för att fördela ansvarsfrågan och erbjuda individen samordnat stöd. Nämnden arbetar även för att Region Uppsala ska involveras i samverkan.
27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden arbetar med åtgärder för att ytterligare höja sin krisberedskap, och att förfina och sprida rutiner

	och organisationsstruktur i händelse av krig. Nämnden deltar även i det kommunövergripande arbetet med kommunens krigsorganisation.
--	---

Tillkommande uppdrag

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag	Status	Kommentar
KF-BESLUT: att uppdra till socialnämnden att ta fram handlingsplaner rörande hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relationer.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Arbetet med att ta fram handlingsplaner pågår.
KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.	Påbörjad	Socialnämndens arbete med åtgärder löper enligt mål och uppsatta tidsramar. Nämnden arbetar med krisberedskap och krigsorganisation.

Nämnd
Socialnämnden

Datum:
2023-04-24

Nämndbehandlad/nämndbehandlas:
2024-04-26

Handläggare:
Magnus Bergmark

Version:

Delårsbokslut mars 2023

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Resultat per mars		Helårsprognos 202303
		Periodens utfall 202301-202303	Periodens utfall 202201-202203	
Politisk verksamhet	5	0	0	-1
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	0	-1	-1	-1
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	218	-2	7	-1
Barn- och ungdomsvård	666	-1	-4	-6
Familjerätt och familjerådgivning	21	0	1	1
Flyktingmottagande	2	2	5	8
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	912	-2	7	0

	KF-budget 2023	Periodens utfall 202301-202303	Periodens utfall 202201-202203	Helårsprognos 202303
Investeringar	2	0	0	2

	Prognos- försämring	Prognos- förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet	5	5	-5	5

Nämndens analys – sammanfattning

Socialnämnden har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor för perioden. I resultatet saknas statliga intäkter och ersättningar på ungefär 2 miljoner kronor, som kommer att erhållas kommande månader.

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor. Verksamheten har hanterat flera klienter än budgeterat, flertalet klienter har ett stort behov av stöd, därav höga insatskostnader för missbrukarvården. Verksamheten har en negativ avvikelse på insatskostnad på 5 miljoner kronor, men en positiv avvikelse på personal och övriga kostnader.

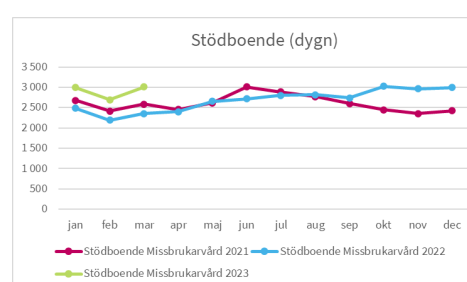
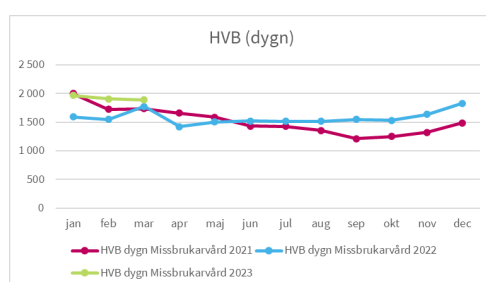
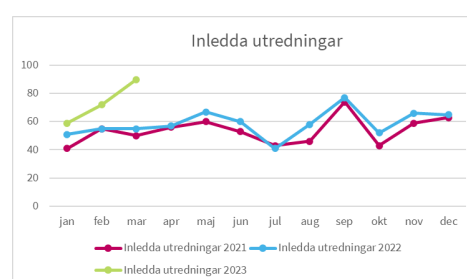
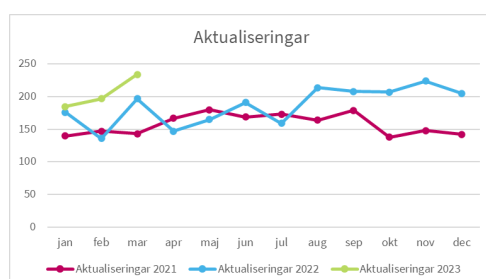
Barn och ungdomsvården inklusive Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning, har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Det är ett fortsatt högt inflöde av ärenden, och insatskostnaden har en negativ avvikelse jämfört med budget på 3 miljoner kronor. Personal och övriga kostnader har en positiv avvikelse jämfört mer budget.

Verksamhet flyktmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 2,0 miljoner kronor. Högre nivå på utbetalda ersättningar ifrån Migrationsverket har genererat positivt resultat.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett negativt resultat på 2 miljoner kronor.

Trenden med högt inflöde som började under hösten 2022 har fortsatt under första kvartalet 2023. Antalet klienter som har aktualiserats är 21% högre jämfört med 2022, det gäller både egna ansökningar och anmälningar. Antalet inledda utredningar har ökat med 37% jämfört med föregående år. Antalet insatser har också ökat och varit på en hög nivå. Antalet dygn på HVB har ökat med 17% och antalet dygn på stödboende har ökat med 24% jämfört med 2022. De höga volymerna inom missbrukarvården beror på flera olika orsaker. Ett antagande är att pandemin påverkade flertalet klienter negativt och resulterade i ett ökat missbruk. Det finns flera komplexa ärenden med samsjuklighet och missbruksproblematik, som är svåra att matcha med rätt insats. Det är också en utmaning att avsluta HVB- och stödboendeplaceringar innan lämpligt boende har hittats för klienter som klarar av eget boende. Fler klienter önskar utslussning och boende på annan ort efter en behandling, för att inte riskera återfall. Det kan också fördröja avslut på placering, men har en positiv inverkan på klienten. Verksamheten ser också en ökning av antalet klienter som söker hjälp för spelmissbruk.

Resultat för Boendenheten och Avhopparverksamhet ligger inom budgeterad nivå.

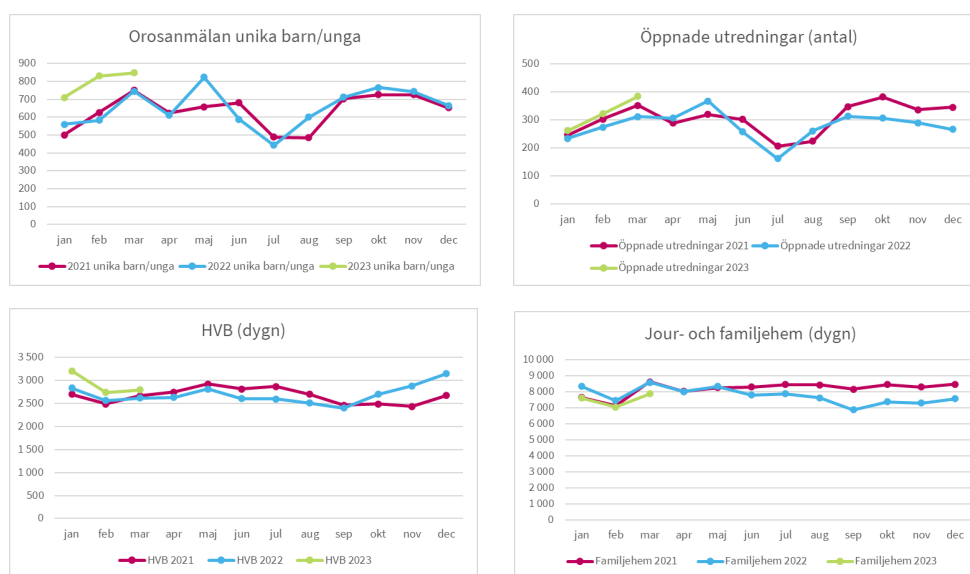
Kostnad för våld i nära relation har varit högre än budget för perioden, men bedöms hålla budget för hela året. Ett projekt är påbörjat med länets kommuner för att öka möjligheten att byta bostadsort vid behov.

Prognos för resterande del av året är fortsatt högt inflöde gällande beroendevården med högre insatskostnader än budgeterat. Verksamheten planerar att utöka öppenvård i egen regi för att möta de högre volymerna. Ett projekt tillsammans med Vård och Omsorg är under uppstart för att bemöta klienter med samsjuklighet. I

prognosen beräknas högre ersättningar ifrån Polismyndigheten för avhoppbarverksamhet än budgeterat. Ersättningen är beräknad enligt 2022 års nivå.

Barn och ungdomsvård

Barn och ungdomsvården inklusive Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning har ett underskott på 2 miljon kronor för första kvartalet. Verksamheten har ett högt inflöde av ärenden. Antalet unika barn och ungdomar som har varit aktuell med en orosanmälan är 27% högre jämfört med 2022. Antalet öppnade utredningar är 18% högre jämfört med 2022. Antalet vård dygn på HVB har ökat med 9% jämfört, dock har antalet vård dygn på familjehem har minskat med 9% jämfört med 2022.

Ett aktivt arbete med biståndsbedömning och vårdkedja har effektiviserat och förbättrat matchning av insats i förhållande till behoven hos barn och ungdomar. Omställningar och anpassningar av öppenvård i egen regi har lett till ett ökat utnyttjande av den egna regin och färre köp av externa vårdgivare. Flera barn och ungdomar har fått sina behov tillgodosedda på hemmaplan i stället för att placeras utanför sin familj.

Under en period har behovet ökat att placera ungdomar i slutna ungdomsvård så kallad SiS-institutioner på grund av ungdomars komplexa behov. Ett flertal ungdomar tillhörde målgruppen grovt kriminella, men även ungdomar med omfattande missbruk i kombination med funktionsnedsättningar hade ett ökat behov.

Den kommungemensamma satsningen för att minska normbrytande beteende och utvecklade av kriminalitet har lett till ökat antal insatser för målgruppen. Fler barn och ungdomar har identifierats och fler insatser har kunnat sättas in för att förhindra och förebygga en negativ utveckling hos barn och ungdomar.

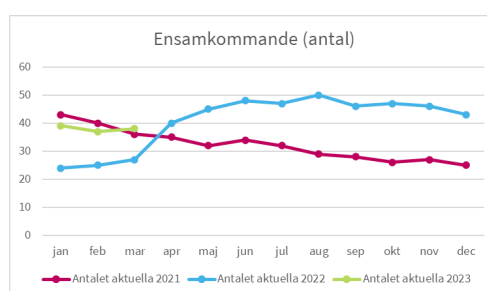
Arbetet med att attrahera och behålla socialsekreterare har varit ett fokus under flera år. Hög omsättning och behov av inhyrd personal har varit en utmaning under flera år. För att vända den trenden så togs en kompetens och befogenhetstrappa fram under 2022 för socialsekreterare som arbetar med barn och ungdom myndighet i syfte att tydliggöra ansvar och befogenheter samt karriärvägar och kompetensutveckling. Till trappan kopplades en lönestruktur för att tydliggöra löneutvecklingen. Kompetens och befogenhetstrappa införs under 2023 och förväntas ha en positiv effekt på att rekrytera och behålla socialsekreterare inom avdelningen. Med en ökad bemanning och minskat

behov att inhyrd personal förväntas arbetsmiljön förbättras, kvaliteten i handläggningen öka och arbetsbelastningen minska. Minskad omsättning av personal innebär också att barnen och ungdomarna kommer få kontinuitet med sin handläggare.

Verksamheten bedöms göra ett underskott på 7 miljoner kronor för helår 2023.

Flyktingmottagande (ensamkommande)

Verksamhet flyktingmottagande har ett positivt resultat på 2 miljoner kronor. Ersättningen ifrån Migrationsverket har varit högre jämfört med budget, främst beror det på ersättningar ifrån föregående år. Antalet aktuella barn och ungdomar närmar sig nivån som gällde innan Ukrainakrisen. I mars hade verksamheten 38 barn och unga placerade främst i familjehem.

Verksamheten bedöms göra ett positivt resultat på helår med 8 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inte genomfört några investeringar under första kvartalet 2023. Investeringar sker främst i samband med lokalbyte eller förnyelse av inventarier till lokaler. Investeringsbudget är 2 miljoner kronor för 2023.

Risker och osäkerhet

Verksamheten arbetar strukturerat för att nå budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi. Ökad analys och förståelse för vilka insatser som ger resultat är viktigt för att nå budget i balans. Både Barn och ungdomsvården och missbrukarvården har ett högt inflöde av ärenden att hantera. Även om kostnaden bedöms ligga inom budget för 2023, är det exakta behovet kommande månader svårt att förutse.

Nämndens resultat är beroende av hur mycket Migrationsverket och Polismyndighet betalar ut i återsökta medel för ensamkommande barn och ungdomar, avhopparverksamhet och för asylsökande som inte är ensamkommande. Variation och osäkerhet på utbetalade belopp kan variera med flera miljoner kronor.

En prognososäkerhet finns i form av en volym- och intäktsrisk och resultatet för helår 2023 bedöms inom spannet +/- 5 miljoner kronor.

Nyckeltal

Uppföljning per mars 2023

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Institutionsvård för barn och ungdom (5731)**1) Kostnad per vård dygn på institution**

Mars 2023

Totala kostnader	45 649
Avgår: övriga intäkter*)	1 604
Nettokostnad	44 045
Antal vård dygn**)	8 742

Nettokostnad per vård dygn	5,0
-----------------------------------	------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på institution under året.

2) Varav kostnad per vård dygn på externa institutioner

Totala kostnader	28 691
Avgår: övriga intäkter*)	1 604
Nettokostnad	27 087
Antal vård dygn**)	5 676

Nettokostnad per vård dygn	4,8
-----------------------------------	------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på externa institutioner under året.

Ev kommentarer

Nyckeltal

Uppföljning per mars 2023

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: familjehemsvård för barn och ungdom (5732)**1) Kostnad per vårddygn i familjehem****Mars 2023**

Totala kostnader	36 573
Avgår: övriga intäkter*)	1 345
Nettokostnad	35 229
Antal vårddygn**)	22 569

Nettokostnad per vårddygn	1,561
----------------------------------	--------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer folkbokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse i familjehem under året

Ev kommentarer

Nyckeltal

Uppföljning per mars 2023

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Strukturerad öppenvård (5733)**1) Kostnad per vårdtagare**

Mars 2023

Totala kostnader	20 747
Avgår: övriga intäkter*)	119
Nettokostnad	20 629
Antal vårdtagare	1 818

Nettokostnad per vårdtagare	11,3
------------------------------------	-------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård.

2) Varav kostnad per vårdtagare hos externa utförare

Totala kostnader	2 129
Avgår: övriga intäkter*)	119
Nettokostnad	2 010
Antal vårdtagare externt	86

Nettokostnad per vårdtagare externt	23,4
--	-------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård i privat regi.

Ev kommentarer
